

Jorden og Menneskelivet. Geografisk Haandbog af M. Vahl og G. Hatt. I. Bind 572 Sider. Pris 17.50 Kr. — I. H. Schultz' Forlagsboghandel.

Alene den Omstændighed, at der endelig nu udsendes en virkelig geografisk Haandbog paa Dansk, maa vække Forventning og Glæde hos alle de danske, der interesserer sig for Geografi. Udenlandsk geografisk Haandbogslitteratur er det ikke Hvermands Sag at eje og benytte; derfor vilde enhver Haandbog, affattet i det danske Sprog, virke uhyre fremmede paa Kendskabet til Geografi herhjemme, selv om den ikke bragte væsentligt nyt frem. Og af nyt Stof bringer denne Bog overordentligt meget.

Det foreliggende Bind I indeholder et Afsnit om »Almindelig Geografi», og af Regionalgeografien bringes Afsnittene om Nordamerika med Grønland, Mellemamerika og Vestindien.

Efter et Forord, som klarlægger Hovedsynspunkterne i Bogen og viser, hvad Forfatterne i særlig Grad lægger Vægt paa, kommer en Indledning, som paa ringe Plads løser den vanskelige Opgave at definere Geografiens Væsen og Virkemaade. Og hvis man efter denne forjættende Begyndelse giver sig i Lag med Læsningen af Bogen, bliver man sandelig ikke skuffet. Man opdager hurtigt, at der foruden det grundigt bearbejdede Stof, som maa og skal være i enhver geografisk Haandbog, findes mange værdifulde og nye Oplysninger, der selvfølgelig er hentet fra et mægtigt og vidtspændende Kildemateriale.

Lad os nævne enkelte Træk.

Man faar (S. 70) en korrigeret og bedre forstaaelig Forklaring af Monsunregnen (Sml. Scobel S. 102). Der er (S. 76) en ypperlig, udtømmende og dog ganske kortfattet Redegørelse for det tropiske Sommerregnsomraades Vegetationsformer og disses Overgang til Regnskovsformationerne. — I det hele gælder det om de plantegeografiske Oversigter, at de er kortfattede og dog righoldige. Erhvervskulturens Hovedformer er beskrevet paa en Maade, der gør dette Afsnit af Bogen mønstergyldigt.

Og hvad den regionale Geografi angaar, gør heller ikke den Forventningerne til Skamme. Man sammenligne de forskellige Afsnit, — der er saamænd ingen Grund til at fremhæve noget enkelt,

— med tilsvarende Afsnit i Scobel eller Siewers. Den danske Bog hævder sig overfor, ja, hæver sig langt over begge disse Bøger. Enhver kan konstatere dette ved f. Eks. at bemærke hvorledes Mellemamerika er behandlet i den danske og i de to tyske Haandbøger.

Man forbløffes Gang paa Gang over den overvældende Mængde nyt og værdifuldt Stof, det her er lykkedes at samle sammen. Med Længsel maa man afvente det Navne- og Fagregister, der vel maa komme i 4. og sidste Bind. Det staar ikke omtalt i Subskriptionsindbydelsen, men det skyldes nok en Forglemmelse. Det vilde være den største Synd at lade en saadan Bog udkomme uden Fagregister.

Kortene — haade Klima-, Plante- og Kulturkort — er anskuelige, og byggede, som de er, paa de nyeste og fyldigste Oplysninger, vil de kunne danne uvurderlige Grundlag for Studier eller Viderestudier. (I Parenthes: Hvorfor er Mercators Projektion paa alle Verdenskortene skaaret midt igennem i Atlanterhavet? Og hvorfor er Sømandskortet i Mercators Projektion med de mægtige Fladefejl brugt til Angivelse af Verdensudbredelse, naar en udmærket fladetro Projektion dog er brugt til de enkelte Verdensdele?)

Illustrationerne er velvalgte; ogsaa her imponeres man af det mægtige Materiale, det er lykkedes at fremskaffe.

I vide Kredse i Danmark har det været smaat bevendt med Kendskabet til virkelig Geografi. Forældede Skolebøger med tørre Navne og — ofte desværre — manglende Viden hos de undervisende har begge Dele haft deres Part af Skylden. Gode Skolebøger har vi dog nu allerede flere af. Og netop hvad det sidste angaar, vil Prof. Vahls og Dr. Hatts Bog afhjælpe et stort Savn.

De to udmærkede Forfatteres videnskabelige Kvalifikationer, deres Beherskelse af det uhyre Stof, deres Fremstillingsevne og deres aabenbart fortrinlige Samarbejde er tilsammen Faktorer, der maa betinge deres Værks absolutte Succes.

For Geografiens Skyld maa man ønske »Jorden og Menneskelivet» den størst mulige Udbredelse indenfor vort Lands Grænser.

Johannes Reumert.